

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering kent onder meer de volgende aspecten: personeel en organisatie, informatievoorziening inclusief automatisering, financiën en huisvesting. Tot de huisvesting behoren het gemeentehuis, vraagwijzer en de gemeentewerkplaats.

Organisatieontwikkeling

Het Raadsakkoord Aan de Slag! (mei 2019) geeft aan dat het gemeentelijk apparaat kwalitatief, effectief en efficiënt moet zijn ingericht, en dat daar een cultuurverandering voor nodig is. Dit is een traject van langere adem, aldus het raadsakkoord. De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de begroting 2020 voor de jaren 2020 – 2023 een bestemmingsreserve transitie organisatie vastgesteld. Deze reserve is bedoeld om de transitie mogelijk te maken, en is het meerjarige financiële kader voor het uitvoeringsprogramma. De vastgestelde organisatievisie is richtinggevend. De transitie beoogt een gezonde balans tussen de ambitie, de benodigde capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) en het geld (de beschikbare budgetten).

Om het verloop van de reserve transitie organisatie te volgen, is in 2020 een monitor opgesteld. Het verloop van de bestemmingsreserve transitie organisatie is in deze paragraaf weergegeven. De conclusie is dat de organisatieontwikkeling binnen de financiële kaders blijft.

Op basis van diverse onderzoeken is vastgesteld dat de personele capaciteit niet in balans is met de ambities. Al in 2019 is de organisatie begonnen om de personeelscapaciteit zowel kwantitatief als kwalitatief op het gewenste niveau te brengen. In 2020 is hoofdzakelijk ingezet om de formatie op orde te krijgen. Dit heeft in 2020 geleid tot invulling van vacatures op onder meer de volgende taakvelden: Verkeer, veiligheid, Wmo, toerisme en recreatie, economie, griffie, duurzaamheid, communicatie, leefbaarheid & kernen, financiën en P&O.

De inzet van inhuur is in 2020 toegenomen. Dit heeft meerdere redenen. Door de arbeidsmarkt in 2020 waren sommige relevante functies moeilijk invulbaar. Ook is soms een tijdelijke kwalitatieve impuls nodig voor een primair werkproces of project. In deze gevallen blijft inhuur van belang om zorg te dragen voor continuïteit van werkprocessen en kwaliteit van resultaten. Deze piek van inhuur in het begin van de transitieperiode 2020-2023 werd in 2019 al voorzien. De inhuur zal naar verwachting in 2021/2022 afnemen ten gunste van de vaste formatie. Om de inzet van inhuur van personeel transparant af te wegen en inzichtelijk te houden, is het vastgestelde Beleidskader Inhuur Derden gehanteerd.

Behalve uitbreiding en kwalitatieve wijzigingen in bestaande formatie, is tevens het doel om de transitie van de organisatie gepaard te laten gaan met afbouw van budgetten voor inhuur, advies en overige kosten. Via uitsluitend natuurlijk verloop kan de transitie niet in het gewenste tempo gerealiseerd worden. Incidentele middelen worden ingezet voor strategisch personeelsbeleid, waaronder de in november 2019 vastgestelde vitaliteitsregeling die het voor medewerkers van 60 jaar en ouder mogelijk maakt minder te gaan werken, zodat ruimte ontstaat voor nieuwe medewerkers. Tot en met december 2020 hadden 9 medewerkers zich ingeschreven voor deelname aan de vitaliteitsregeling. Medewerkers kunnen zich tot eind 2021 inschrijven.

De effecten van de ingezette organisatieontwikkeling waren in 2020 al merkbaar. De begroting is transparanter geworden doordat advies- en overige kosten verminderd of nader gespecificeerd zijn. Communicatie is verbeterd. Er is een goede klantwaardering binnen het taakveld Wmo/jeugd. De ruimte voor initiatieven uit de samenleving wordt ingevuld, onder meer door de visie Nieuw-Vossemeer. Het personeelsbestand sluit beter aan bij de ambities en uit te voeren taken. Door de werving en inzet van medewerkers op diverse taakvelden zijn externe netwerken opgezet en zijn diverse beleids- en uitvoeringsplannen gereed gemaakt voor bestuurlijke besluitvorming (o.a. GVP, RES, leefbaarheid & kernen, e.d.).

In onderstaand overzicht worden de mutaties 2020 van de transitiereserve weergegeven.

Verloop 2020 Reserve Transitie Organisatie	Begroot	Resultaat	Verschil
Onderdeel Friciekosten a.g.v. strategisch P-Beleid			
* IO; financiën; financieel adviseurs/medewerker	50.000	117.889	-67.889
* IO; p&o; p&o adviseur	36.500	36.500	-
* BCO; kabinet; kabinetchef	50.000	49.466	534
Totaal	136.500	203.855	-67.355
Onderdeel Incidentele knelpunten organisatie			
* BCO; informatiebeveiliging; Ciso Privacybeheer	37.000	62.343	-25.343
* WWB; VTH; juridisch toezichthouder bijzondere wetten	58.500	-	58.500
Totaal	95.500	62.343	33.157
Onderdeel vitaliteitsregeling			
* Algemeen; vitaliteitsregeling	100.000	-	100.000
Totaal	100.000	-	100.000
Onderdeel overbrugging transitieperiode			
* Algemeen; overbrugging transitieperiode	172.000	172.000	-
Totaal	172.000	172.000	-
Onderdeel Stelpost niet voorziene frictie			
* Algemeen; niet voorziene frictie	50.000	17.235	32.765
Totaal	50.000	17.235	32.765
Onderdeel Projectkosten begeleiding			
* Algemeen; Projectkosten begeleiding	60.000	46.420	13.580
Totaal	60.000	46.420	13.580

In onderstaand overzicht wordt de stand van de transitiereserve per 31-12-2020 weergegeven

Reserve Transitie Organisatie	Beginsaldo	Ontrekking	Ontrekking	Saldo
		2019	2020	31-12-2020
Friciekosten a.g.v. strategisch P-Beleid	680.750	-95.787	-203.855	381.108
Incidentele knelpunten organisatie	351.500	-247.382	-62.343	41.775
Vitaliteitsregeling	370.000	-	-	370.000
Overbrugging transitieperiode	529.000	-	-172.000	357.000
Stelpost niet voorziene frictie	150.000	-	-17.235	132.765
Projectkosten begeleiding	180.000	-	-46.420	133.580
Totaal	2.261.250	-343.169	-501.852	1.416.229

Formatie per 31 december 2020

FTE Overzicht 31-12-2020	Formatie	Totaal
Per team Gemeente Steenberg		
Directie & Management	8,00	
Bestuurs- & Concernondersteuning	9,19	
Interne ondersteuning	29,85	
Servicecentrum	26,00	
Welzijn & Zorg	21,31	
Wonen, Werken & Beleven	25,42	
Beheer ruimte & accommodaties	23,34	
Buitendienst	32,79	
Totaal Ambtelijke organisatie		175,90
Griffie	3,00	
Totaal Griffie		3,00
Totaal Gemeente Steenberg		178,90

Personeelsopbouw naar leeftijd per 31 december 2020

	M		V		Totaal	
	aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
< 25 Jaar	2	1,12	-	0,00	2	1,12
25 t/m 34 jaar	14	7,87	12	6,74	26	14,61
35 t/m 44 jaar	23	12,92	17	9,55	40	22,47
45 t/m 54 jaar	26	14,60	24	13,49	50	28,09
55 t/m 59 jaar	10	5,62	10	5,62	20	11,24
> 59 jaar	27	15,17	13	7,30	40	22,47
Totaal	102	57,30	76	42,70	178	100,00

Vitaliteit

Het personeelsbestand van de gemeente Steenberg had in 2019 ten opzichte van andere gemeenten in de regio relatief veel 60+ers, een relatief laag opleidingsniveau en een relatief lage externe mobiliteit.

In november 2019 is de vitaliteitsregeling vastgesteld. De vitaliteitsregeling stimuleert dat medewerkers die eerder willen stoppen met werken gedeeltelijk plaats kunnen maken voor medewerkers met competenties die nu gevraagd worden. Door te anticiperen op vertrek van oudere werknemers die de pensioengerechtigde leeftijd naderen, kan voorkomen worden dat er een gat in formatie ontstaat en kan kennis en ervaring worden overgedragen. Dit heeft frictiekosten tot gevolg, die zijn verwerkt in de reserve transitie organisatie.

In onderstaand overzicht wordt de stand 2020 en per april 2021 van deze vitaliteitsregeling weergegeven.

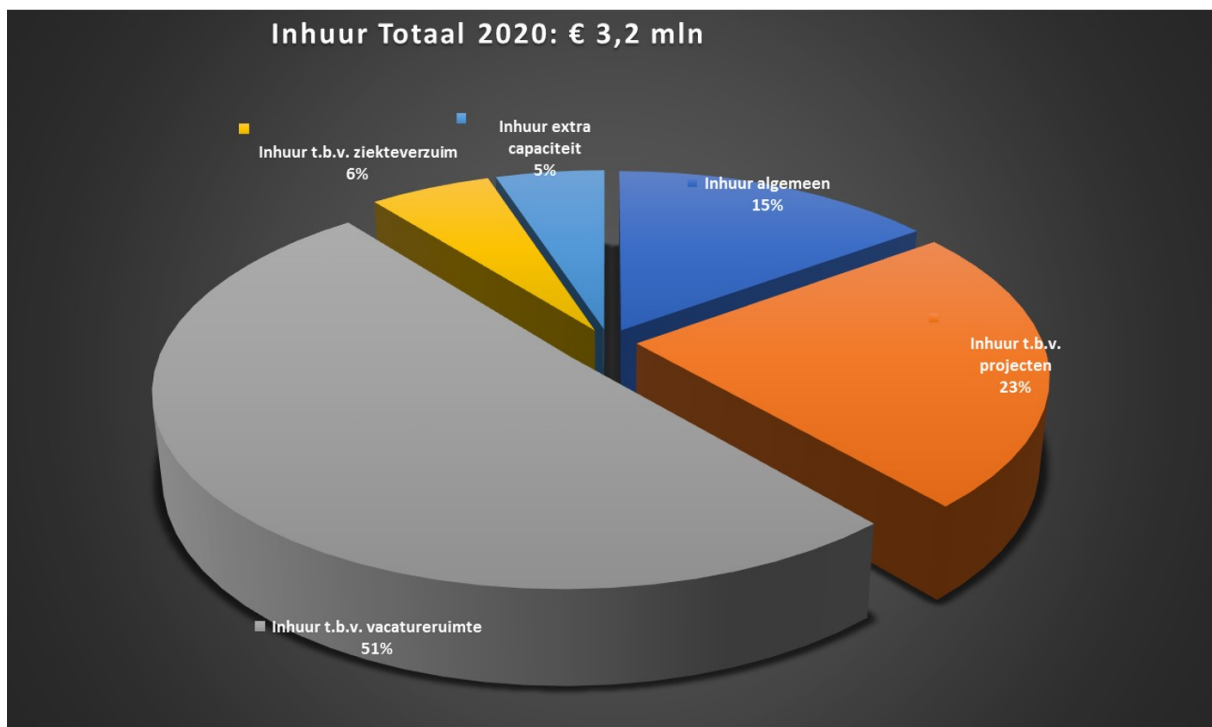
Vitaliteitsregeling (per 1 maart 2021)	t/m dec 2020	t/m apr 2021	Totaal
Aantal inschrijvingen	9	5	14
Vrijvallende fte's	3,53	1,96	5,49

Inhuur

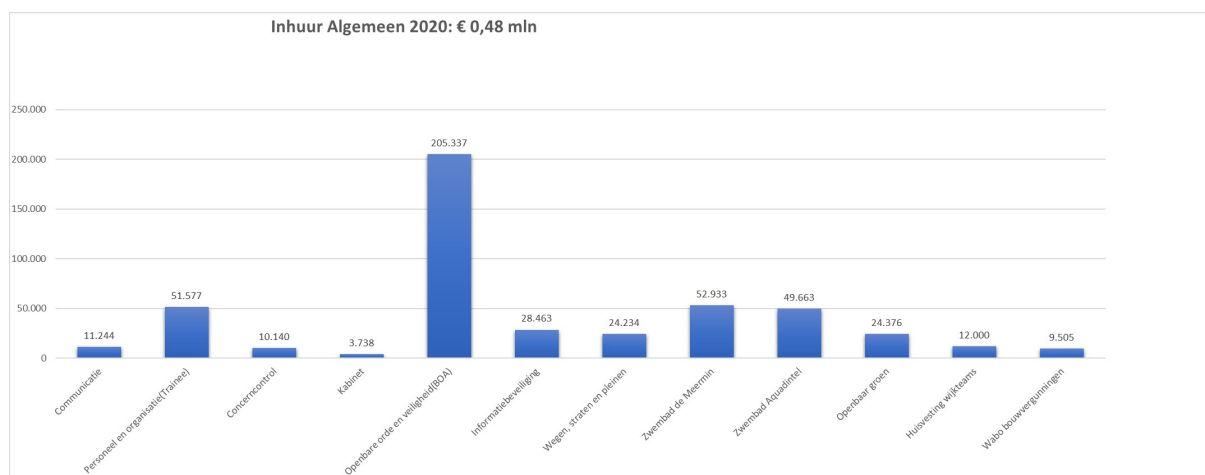
Op 18 april 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het beleidskader inhuur derden 2019. Dit geeft aan binnen welke kaders inhuur van personeel plaatsvindt. Deze regeling gaat uit van het principe: 'vast gaat voor inhuur'. Pas nadat is gebleken dat er intern geen kandidaten zijn, er kan sprake zijn van inhuur bij vervanging bij uitval, bij niet snel vervulbare vacatures, bij piekbelasting, en bij klussen of projecten die specifieke kennis en ervaring vereisen.

Vanaf 2020 is de inhuur integraal in beeld gebracht. Het verloop daarvan is een onderdeel van de monitor transitie organisatie.

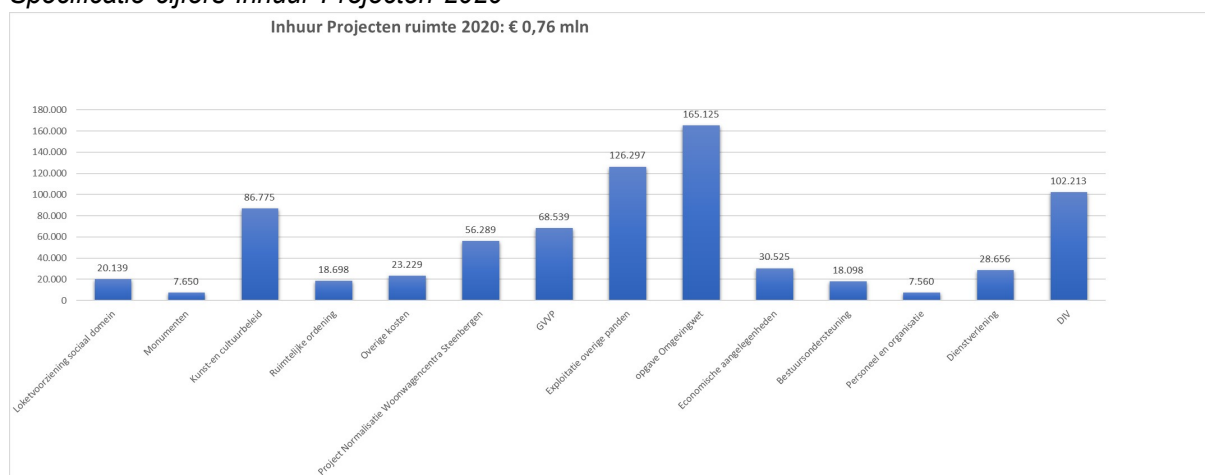
Inhuur	Totaal
Inhuur algemeen	€ 483.211
Inhuur t.b.v. projecten	€ 759.792
Inhuur t.b.v. vacatureruimte	€ 1.633.661
Inhuur t.b.v. ziekteverzuim	€ 181.602
Inhuur extra capaciteit	€ 162.764
TOTAAL	€ 3.221.030

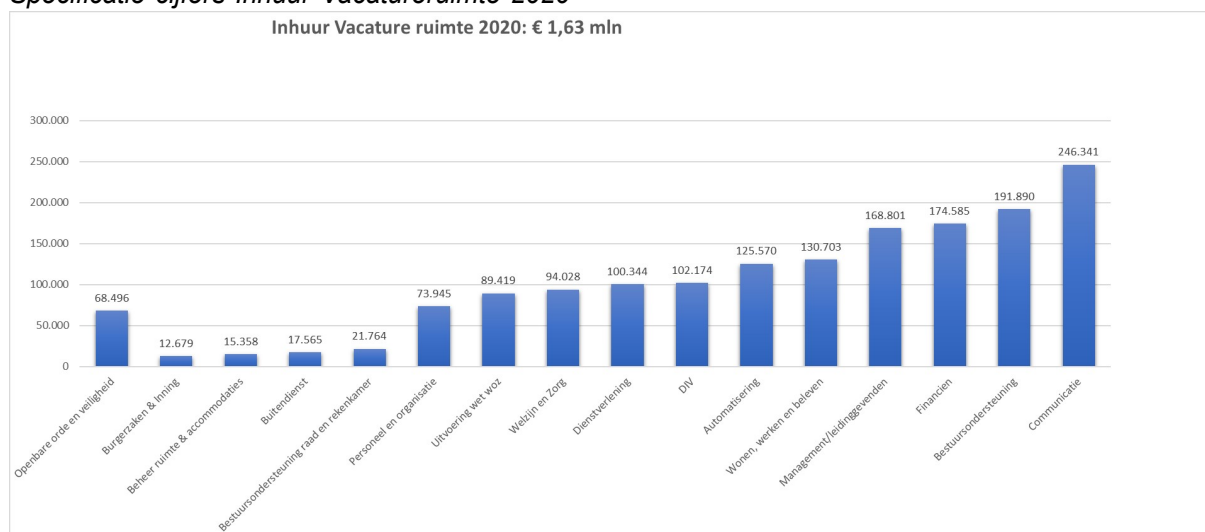
Specificatie cijfers Inhuur Algemeen 2020

Specificatie cijfers Inhuur Projecten 2020

Specificatie cijfers Inhuur Vacatureruimte 2020

Privacy

In 2020 zijn verdere stappen gezet om de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG, inwerkingtreding 25 mei 2018) in de organisatie te borgen. Intern geeft een privacy-officer verder vorm aan het AVG-beleid en de werkzaamheden die daaruit voortkomen. Daarnaast is op basis van detachering vanuit gemeente Woensdrecht een Functionaris Gegevensbescherming (FG) actief als interne toezichthouder.

In 2020 is de bewustwording bij medewerkers voortgezet. Tevens is gestart met een teamgerichte aanpak om privacy goed in te bedden waarbij gebruik is gemaakt van een zogenaamd AVG assessment op zowel team- als organisatieniveau. Op basis hiervan zijn aanvullende risicotaxaties gedaan en verbetermaatregelen doorgevoerd.

De gemeente Steenberghe heeft in 2020 met verschillende datalekken te maken gehad. Deze zijn conform de opgestelde procedures afgehandeld en indien noodzakelijk gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Informatieveiligheid

Begin 2020 is de ENSIA-zelfevaluatie over 2019 succesvol afgerond. De ENSIA audit (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) geeft inzicht in de informatieveiligheid bij gemeenten, zodat eventueel gestuurd kan worden op verbeteringen. Het nieuwe informatieveiligheidsbeleid, gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), is vastgesteld. Naast het nieuwe beleid is met de ICT-migratie naar Equalit de capaciteit en de kennis op technisch vlak om het netwerk te beveiligen fors toegenomen. Urgente acties vanuit de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) kunnen hierdoor snel (vaak binnen enkele uren) opgevolgd worden. De ICT-migratie heeft ertoe geleid dat vele procedures in het kader informatieveiligheid herschreven zijn.

Planning en control

Rechtmatigheid en audits

De interne controlewerkzaamheden zijn zoveel mogelijk geïntegreerd met de werkzaamheden voor de toetsing van de rechtmatigheid. Deze werkzaamheden zijn vooraf afgestemd met de accountant.

Voorwaardencriterium

Volgens het Controleprotocol 2020 is maximaal toegestaan: voor niet rechtmatige handelingen € 731.000 (1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 2.193.000 (3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves).

Begrotingscriterium

In het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn met betrekking tot de omvang van kosten- c.q. begrotingsoverschrijdingen de volgende kaders vastgesteld:

- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met een bedrag kleiner of gelijk aan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer met een minimum van € 10.000 door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met meer dan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Overschrijdingen waarvoor het volgens punt 1 en 2 nodig is een begrotingswijziging te maken maar waarvoor dat niet is gebeurd worden gemeld en toegelicht in de jaarrekening. Wanneer deze overschrijdingen passen binnen de beleidskaders van de raad is hierop de algemene lijn van toepassing en worden deze dus niet meegewogen in het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dienen gemeenten afwijkingen ten opzichte van de begroting goed herkenbaar in de jaarrekening op te nemen en toe te lichten. Hierna volgt, op programmaniveau, een overzicht van de overschrijding op de lasten, waarbij de toevoegingen aan de reserves buiten beschouwing worden gelaten.

Lasten per programma	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Overschrijding		
	Lasten	Lasten	Bedrag	Relatief	
Programma's					
Mens en samenleving	19.546.016	18.751.323	-794.693	0,00	%
Kunst, cultuur en erfgoed	1.292.307	947.639	-344.668	0,00	%
Leefomgeving en duurzaamheid	27.023.550	22.837.552	-4.185.998	0,00	%
Economie, toerisme en recreatie	11.515.490	16.807.698	5.292.208	45,96	%
Bestuur en dienstverlening	12.309.347	13.732.783	1.423.436	11,56	%

Bij de afzonderlijke programma's zijn er 2 overschrijdingen geconstateerd die de 5% te boven gaat. Hierop wordt hieronder nog een nadere toelichting gegeven. Bij de afzonderlijke programma's worden de opvallendste verschillen nader toegelicht.

Economie, toerisme en recreatie

In het kader van de coronacrisis zijn door het Rijk allerlei steunmaatregelen genomen. Een daarvan is de Tozo-regeling ter ondersteuning van zelfstandige ondernemers. De uitvoering van deze regeling is gebeurd door de Intergemeentelijke Sociale Dienst. Bij de eindafrekening van deze regeling blijkt dat in 2020 ruim € 1,7 mln aan uitkeringen is verstrekt. Hiertegenover staat de van de Rijk ontvangen bijdrage uit dit steunfonds. Voor zowel de baten als de lasten is dit niet budgettair verwerkt. Corona heeft ook zijn weerslag gehad op de "normale" bijstandsverlening. Waar er bij de tussenrapportage nog van uit werd gegaan dat er ten opzichte van de begroting

geen extra middelen nodig waren, blijkt eind 2020 toch een overschrijding van de uitkeringen met € 244.000. Een recht op een bijstandsuitkering kan niet worden geweigerd. Een overschrijding hiervan komt voor uit de normale bedrijfsvoering.

In de jaarrekening 2020 heeft nog een correctie plaatsgevonden binnen een tweetal reserves. Per saldo is deze mutatie budgettair neutraal. Een gemeentelijke bijdrage in de aanleg van het aquaduct over de A4, ad € 5 mln, zou gedekt mogen worden uit de bijdragen die ontvangen werden uit de ontwikkeling van het AgriFoodCentre Nieuw-Prinsenland. Door economische redenen heeft de ontwikkeling van dit AFCNP vertraging opgelopen. De dekking van de bijdragen voor het aquaduct is voor een bedrag van ruim € 3,1 mln uit de algemene reserve gekomen. Dit is in latere jaren niet meer gecorrigeerd. Een van de aanbevelingen uit een in begin 2021 gedaan onderzoek naar de stand van zaken van de AFCNP-gelden is om alsnog een correctie te maken. Deze correctie is in de jaarrekening meegenomen.

Bestuur en dienstverlening

Op 2 april 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met vorming van een steunfonds van 1 mln ten laste van de algemene reserve. De vorming hiervan is via dit programma gelopen en is budgettair neutraal. Verzuimd is om dit middels een begrotingswijziging budgettair te verwerken.

De definitieve toevoeging aan de pensioenvoorziening wethouders wordt laat in het jaar bekend en is de hoogte daarvan van diverse factoren, oa de rekenrente, afhankelijk. Vooraf zijn deze toevoegingen, gezien het specifieke karakter, moeilijk in te schatten. Daarnaast bleek bij de controle van de jaarrekening 2019 dat er voor niet alle voormalige wethouders actuele berekeningen zijn gemaakt. Voor een gedeelte is dit nog gecorrigeerd in de jaarrekening 2019, maar voor 2020 betekende dit nog een extra storting van € 228.000. Totaal was de in 2020 gerealiseerde storting € 361.000 hoger dan geraamd. De gemeente heeft de verplichting om de pensioenvoorziening op voldoende niveau te houden voor dekking van toekomstige pensioenaanspraken.

Archiefbeheer

Conform het bepaalde in artikel 3 van de Archiefverordening brengt het college jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de activiteiten ter uitvoering van artikel 30 van de Archiefwet. Dit artikel regelt hoe gemeenten moeten omgaan met de gemeentelijke archieven. Om de twee jaar maakt de gemeentearchivaris een volledig archiefinspectieverslag. Het volledig verslag over 2019 is ontvangen in maart 2020 en vastgesteld door het college op 7 april 2020. In dit jaarverslag wordt u middels de voortgangsrapportage 2020 geïnformeerd over de aanpak van de verbeterpunten welke door het college naar aanleiding van het inspectieverslag zijn vastgesteld. Deze paragraaf geeft op de hoofdlijnen de belangrijkste aspecten van deze voortgangsrapportage weer. In een afzonderlijke bijlage bij deze jaarstukken is de voortgangsrapportage 2020 opgenomen. Het is wettelijk verplicht de voortgangsrapportage onder de aandacht van de gemeenteraad te brengen alvorens dit toe te sturen aan de Provincie.

De aanbevelingen uit het archief inspectie verslag zijn in een intern actiepunten overzicht verwerkt en binnen de organisatie verder uitgezet. Met deze voortgangsrapportage wordt u geïnformeerd over de voortgang van deze interne actiepunten. Van de 13 actiepunten zijn er een drie afgerond. Er zijn drie punten, die nog niet gestart zijn, in afwachting van ontwikkelingen zoals wetgeving en de organisatieontwikkeling. De overige aanbevelingen zijn gestart en de planning is om deze nog dit jaar af te ronden.

Net zoals het archiefverslag is de voortgangsrapportage geënt op de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) specifiek voor het archiefbeheer:

1. Lokale regelingen;
2. Interne kwaliteitszorg en toezicht;
3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid papieren en digitale archiefbescheiden;
4. Specifieke eisen digitale archiefbescheiden;
5. Vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden;
6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;
7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots;
8. Ter beschikking stelling van naar archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden;
9. Rampen, calamiteiten en veiligheid;
10. Middelen en mensen.

Het voortgangsverslag 2020 betreft een moment opname. Naast de vastgestelde actiepunten zijn er steeds doorlopende ontwikkelingen die van invloed zijn op de 10 KPI's vanuit het horizontaal toezicht over de staat van de informatiehuishouding.

Begin 2022 wordt er een nieuw archiefinspectieverslag opgemaakt door de gemeentearchivaris over de stand van zaken met betrekking tot het archief- en informatiebeheer. In dit verslag worden alle 10 de KPI's weer onderzocht inclusief de resultaten van de interne actiepunten.

Paragraaf Grondbeleid